

OBSAH

1.

Z prvních poznatků.

(9) V Užhorodě v předvečer státního svátku, dne 28. října. - (10) Hlavní město Podkarpatské Rusi v rámci oslav. - (12) Z minulosti města a současného rozvoje. - (27) Průvodce městem. - (33) Státní cikánská škola v Užhorodě. - (36) Pohled do dalších ulic města.

2.

Vzhůru na Verchovinu.

(40) Z Užhorodu do Užoku. - (47) Po příjezdu na Užok a z nahodilého zájezdu do pohraniční československo-polské stanice Sianki. - (50) Co vše ještě dnes připomíná památný průsmyk užocký. - (51) Z primitivního prostředí a života v dědině Užok. - (57) O užockém kostelíku. - (59) Používání „stupy“. - (61) Večer ve verchovinské domácnosti. - (63) Hodinka zpěvu užocké školní mládeže. - (68) Na výšinách užockého průsmyku a přírodní krásy okolí - (76) V Siankách v předvečer 11. listopadu, polského svátku národního osvobození. - (81) Pod pohostiným krovem vlídných krajanů.

3.

Z okraje ztraceného koutku země.

(84) Nedělní dopoledne ve vesničce Husný. - (87) Cerkov a chyža v selu. - (91) Vzpomínka trvalé oddanosti. - (93) Po druhé v kroužku užockých zpěváčků. - (94) Hymna Podkarpatské Rusi. - (95) Životopis A. V. Duchnoviče, buditele podkarpatského lidu. - (96) Mur. M. Roščachovski: „Arkan“, hudební skladba pro dětský sbor. - (99) Pohled do okolí a života verchovinských dědin Husný, Tichý, Volosianky, Suchý, Ljuta, Výšky a Kostriny. - (121) Návrat do Užhorodu.

4.

Další črty a obrázky.

(123) Z víru všedního života v Užhorodě, hlavní to metropoli podkarpatských Rusínů. - (133) Zřícenina hradu Nevické. - (140) Z prostředí pohostiného města. - (145) Oslava jihoslovan-

ského státního svátku, dne 1. prosince v Užhorodě. - (160) Před odjezdem do nejvýchodnějšího cípu republiky.

5.

Z prvního pobytu na Huculsku.

(164) Průběh cesty Užhorod-Jasiňa. - (166) První dojmy po příjezdu a ubytování v gazdovstvu za Tisou. - (172) Nedělní řecko-katolická bohoslužba v Jasině. - (175) Místní svérázné prostředí a obrázky z blízkého okolí. - (179) Strukivská cerkov. - (183) První setkání se s novými příznivci. - (185) Z ovzduší huculské domácnosti. - (193) Po prvé ve Státní řezbářské škole. - (194) Kostelík v osadě Lazeščina. - (197) Rozhled do dálek pohraničního okolí a kříž při silnici. - (198) Cerkov na Pletovatém. - (200) Cestou k domovu. - (201) Z chodu práce běžného dne. - (202) Zimní pohádkově krásné obrázky kostelíka na Pletovatém a Strukivské cerkve.

6.

Z dalších potulek.

(205) Příprava lněného oleje po domácku. - (207) Státní pokusná vrtba na naftu v Jasině-Stebně. - (207) Kostelík ve Stebně. - (209) U krajanů v podkarpatské samotě. - (211) Milá pozornost vzdálených přátel. - (213) Štědrý večer a vánoce. - (215) Vnitřní část Jasině. - (219) Pravděpodobný vznik obce. - (225) Nová židovská synagoga a malebné zátiší židovského hřbitova.

7.

Ze zájezdu do Rachova a sela Roztoky na Bílé Tise.

(228) V zapadlém selu. - (237) Místní řecko-katolická cerkov, ruská škola a pravoslavný kostelík. - (242) Rychlejší výroba lněného oleje. - (246) O Olence, malé školačce v Roztokách. - (249) Večerní sháňka ovsa. - (254) Další chvíle pod krovem podkarpatského mlynáře, boдрého pana otce. - (254) Noční jízda k domovu, do Jasině. - (256) Pozdní příjezd na gazdovstvo za Tisou.

8.

Poslední dni v roce na horách.

(257) Naši chlapci na kluzavce. - (258) Zimní scenerie jasiňského panoramatu. - (259) Z domácích námluv. - (259) Koste-

lík v pohraniční dědině Čorná Tisa. - (267) Silvestrovská chvíle. - (267) Nový rok. - (268) Idyla řecko-katolického Štědrého večera. - (271) Vánoční „partyje“ koledníků a lidové zvyky. - (290) V „centralne“ cerkvi při vánoční bohoslužbě. - (293) Jasiňští chlopci — maskovaní koledníčci. - (294) Hlavní „partyje“ koledníků na hornojasiňské faře. - (300) Odpolední a večerní chvíle svátečního dne. - (303) Herodes král s komonstvem zavítal do gazdovstva. - (310) Třetí den koledování. - (313) Vánoční koledy. - (322) Po druhé v Rachovu. - (323) Církevní řecko-katolický obřad svěcení vody „na Jordánu“. - (331) Rusínská svatba.

9.

Další období.

(337) Pravoslavný kostelík a kaple v Jasině. - (341) Před odjezdem. - (342) Po návratu z Jasině do Užhorodu. - (345) V Praze před návratem opět na Podkarpatskou Rus.

10.

Z druhého pobytu na Podkarpatské Rusi.

(349) Opět na Huculsku. - (350) Mezi vzácnými příznivci. - (352) Církevní řecko-katolický obřad svěcení „šutky“ ve Strukivské cerkvi. - (354) Obrázek z jasiňské ulice. - (356) Státní řezbářská škola v Jasině. - (360) O hrstce cikáňat. - (364) Jasiňští židé při večerní pobožnosti v synagoze. - (365) Předvelikonoční nálada. - (366) Zvyky a obyčeje podkarpatského lidu o velikonocích. - (370) Pořad svěcení velikonoční „páschy“ na různých místech a způsob církevních obřadů. - (384) Pokračování doma. - (386) Další lidové oslavy svátečních dnů. - (387) Velikonoční písně a hry mládeže. - (393) Zpět do Prahy.

11.

Z třetího pobytu na Podkarpatské Rusi.

(397) Poznatky cestou po podkarpatské magistrále Užhorod-Mukačevo-Jasiňa v četných skvěle upravených úsecích. - (9-39) Užhorod, hlavní město země. - (400) Seredné, městečko s proslulými vinicemi. - (404) Mukačevo - jemu vévodící památný hrad, městské Lehoczského museum, město velmi pozoruhodné v den trhu, jinak hlavně židovským folklorem. - (437) Obrázky okolí a dalšího panoramatu, zcela odlišné krajinné scenerii

v českých zemích. - (446) Berehovo, typické maďarské městečko, které právem se honosí světoznámými vinohrady, státními vinnými sklepy, prvotřídními hotely. - (457) Mužijovo, malebné zříceniny starého kostela. - (458) Výlok, v zákoutí státních hranic. - (459) Kostelík v Ruské Dolině. - (460) Sevluš, starobylé městečko, známé znamenitou jakostí vína a tabáku.

12.

Další část cesty.

(464) Veliká Kopaňa, rázovitá dědina. - (465) Chust, středisko obchodního a turistického ruchu celé východní části Podkarpatské Rusi. - (470) Soldoboš, vesnice se zvlášť typickou cerkví. - (487) V úsecích silnice v prvotřídním stavu a vinoucí se stromořadím jabloní s proslulými plody, dále střídají se rázovité obce: Buštino, Ťačovo, Bedevla, Teresva, Hrušovo. - (493) Slatinské Doly, hornická obec a komora kamenné soli. (504) Bílá Církev, typická rumunská obec. - (505) Veliký Bočkov, zajímavé středisko života na československo-rumunském pomezí. - (507) Luh, obec již v úchvatném horském prostředí. - (508) Trebušany v rámci divukrásného okolí. - (510) Rachov, srdce Huculska. - (511) Jedinečné přírodní krásy cestou poříčím Černé Tisy. - (513) Bělín, kostelík. - (514) Kvasy, obec chvalně známých lázniček. - (219) Jasiňa, chloubka československého východu.